

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.006.02.2023

Pan
Grzegorz Rzymowski
Dyrektor
I Liceum Ogólnokształcącego
im. Tadeusza Kościuszki w Łukowie
ul. Ks. K. St. Wyszyńskiego 41
21-400 Łuków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/076 – Pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	I Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki w Łukowie, ul. Ks. K. St. Wyszyńskiego 41, 21-400 Łuków (dalej: Szkoła, Liceum, LO).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Rzymowski, Dyrektor Liceum od 1 września 2017 r. (dalej: Dyrektor).
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez szkoły pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i młodzieży.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2023 (do dnia 15 maja), z wykorzystaniem dokumentów sprzed tego okresu, istotnych dla kontrolowanej działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Joanna Jabłońska-Chyła, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/57/2023 z 23 marca 2023 r.

(akta kontroli tom I str. 5-6)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Dyrektora w zakresie realizacji przez Szkołę pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i młodzieży.

Uzasadnienie oceny ogólnej Liceum stworzyło warunki do udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom i ich rodzicom, a także pracującym w nim nauczycielom. Podstawową przyczyną objęcia pomocą były dostarczone do Szkoły przez uczniów bądź ich rodziców orzeczenia i opinie poradni psychologiczno-pedagogicznych. Pomoc realizowana na wniosek ucznia lub jego rodziców miała na ogół charakter doraźny i świadczona była w większości wypadków przez psychologa szkolnego w formie konsultacji. W latach 2020-2023 (do 15 maja) zatrudnienie specjalistów szkolnych nie ulegało większym zmianom, z wyjątkiem zatrudnienia od 1 września 2022 r. jednej dodatkowej osoby na stanowisku pedagoga specjalnego.

W okresie objętym kontrolą liczba uczniów w Liceum utrzymywała się na zbliżonym poziomie i wynosiła wg stanu na 30 września 2022 r. – 835. Na zbliżonym poziomie pozostawała również w tym okresie liczba nauczycieli zatrudnionych w Liceum i wynosiła 68 osób (77,5 etatów kalkulacyjnych).

W Liceum w latach 2020-2023 (do 15 maja) prowadzono zajęcia rewalidacji ruchowej, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, w latach szkolnych: 2020/2021 oraz 2021/2022 również zajęcia rewalidacyjne, a w roku 2022/2023 zajęcia w ramach zindywidualizowanej ścieżki kształcenia. Ponadto w roku szkolnym 2020/2021 jednemu z uczniów zapewniono pomoc nauczyciela współorganizującego proces kształcenia. Pomimo dość dużej liczby uczniów posiadających opinie o specyficznych trudnościach w uczeniu się (po 11 uczniów w latach szkolnych: 2020/2021 i 2021/2022 oraz 19 w

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: ustawa o NIK).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

roku 2022/2023), Liceum nie zorganizowało dla nich zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, ze względu na rezygnację uczniów z udziału w takich zajęciach. Potwierdzeniem współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Łukowie były zapisy w dziennikach psychologa szkolnego, dokumentujące kilkukrotne rozmowy z pracownikami Poradni, w związku z wydawanymi przez nich orzeczeniami lub opiniami dla uczniów Liceum. W badanej dokumentacji nie odnotowano współpracy z innymi podmiotami.

W Liceum podejmowano szereg akcji profilaktycznych, realizowanych również w formie warsztatów dla uczniów. Ponadto prowadzone były działania edukacyjne w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowych.

Szkoła zapewniła dostęp do świadczonej pomocy dla osób niepełnosprawnych. Budynki Szkoły oraz internatu były przystosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR 1. Zadania w zakresie pomocy psychologiczno–pedagogicznej.

Opis stanu
faktycznego

1. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Szkole.

1.1. W § 6 ust. 1 Statutu Szkoły obowiązującym od 1 października 2019 r.³ wskazano, iż Liceum zapewnia uczniom pomoc psychologiczną i pedagogiczną poprzez pracę pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego oraz współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną:

- 1) gwarantując pomoc uczniom w trudnych sytuacjach życiowych przez wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego, rzecznika praw ucznia i dyrektora;
- 2) wprowadzając okres adaptacji do nowej Szkoły w stosunku do uczniów klas pierwszych;
- 3) prowadząc oświatę zdrowotną z zakresu higieny psychicznej;
- 4) indywidualizując wymagania w stosunku do uczniów w zależności od typu psychicznego i jego uzdolnień.

Ponadto w § 6 ust. 2 Statutu ujęto zapis, iż Liceum organizuje opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi, polegającą na zapewnieniu dodatkowej pomocy w nauce, umożliwieniu zamieszkania w internacie, organizacji nauczania indywidualnego, przydzieleniu stypendium i czynieniu starań o środki z pomocy społecznej. W § 7 ust. 2 Statutu wskazano, iż Liceum stwarza możliwość indywidualnego toku nauczania i promowania poza normalnym trybem według obowiązujących przepisów prawa. Uczniom objętym indywidualnym nauczaniem, których stan zdrowia znacznie utrudnia uczęszczanie do Szkoły, w celu ich integracji ze środowiskiem i zapewnienia im pełnego osobowego rozwoju, przy uwzględnieniu zaleceń zawartych w orzeczeniu oraz aktualnego stanu zdrowia, organizuje się różne formy uczestnictwa w życiu Szkoły. W § 57 ust. 2 Statutu zobowiązano nauczycieli do dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia posiadającego orzeczenie lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej bądź nieposiadającego orzeczenia lub opinii, ale objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną w Szkole.

Ponadto zasady udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Liceum zostały szczegółowo uregulowane w Systemie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wspierania uczniów wprowadzonym zarządzeniem Dyrektora z 14 września 2017 r., a następnie zarządzeniem Dyrektora z 14 września 2021 r.

³ Statut przyjęty Uchwałą nr 11/2019 Rady Pedagogicznej z 12 września 2019 r.

Zgodnie z powyższymi zarządzeniami Dyrektor wyznaczył na szkolnego koordynatora świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej pedagoga szkolnego, natomiast nadzór bezpośredni nad organizacją i świadczeniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej powierzył wicedyrektorowi ds. wychowawczych Szkoły, który pełni jednocześnie funkcję koordynatora w zakresie organizacji wszelkich sformalizowanych form pomocy. W § 1 ust. 9 ww. Zarządzeń określono, iż pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana także rodzicom i nauczycielom; polega ona na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów. W § 1 ust. 10 ww. zarządzeń wskazano również, iż pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z rodzicami ucznia, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Łukowie, instytucjami działającymi na rzecz rodziny i organizacjami pozarządowymi. W zarządzeniach (§ 2 ust. 3) omówiono także poszczególne, zorganizowane formy świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej tj.:

- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze,
- zajęcia rozwijające uzdolnienia,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne,
- inne zajęcia o charakterze terapeutycznym,
- zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,
- zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się,
- zindywidualizowana ścieżka kształcenia.

Inne formy realizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Liceum to porady i konsultacje dla uczniów, a także porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia dla rodziców i nauczycieli.

W rozdziale III zarządzeń zostały szczegółowo uregulowane procedury postępowania w przypadku organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Liceum, odrębnie dla uczniów z orzeczeniami (w § 3) oraz odrębnie dla pozostałych uczniów (w § 4). Wskazano również jakie obowiązki mają wychowawcy klas i nauczyciele w zakresie wspierania uczniów. Na wychowawców klas nałożony został obowiązek współpracy z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania uczniów, barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich udział w życiu Szkoły oraz efektów działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania ucznia oraz planowania dalszych działań. Zarządzenia zawierały ponadto szereg zapisów z zakresu współpracy z rodzicami uczniów, określających m. in. obowiązek informowania rodziców o zalecanych formach pomocy dziecku, wymiarze godzin i okresie udzielania pomocy, informowania o efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej i postępach ucznia. W Zarządzeniu zostały również szczegółowo określone zadania i obowiązki pedagoga i psychologa szkolnego (§ 6 i 7).

(akta kontroli tom I str. 11-162)

1.2. W okresie objętym kontrolą Dyrektor w celu poprawy jakości udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej podejmował szereg działań i były to m.in.:

- popołudniowy dyżur Dyrektora w każdy poniedziałek od godz. 17,
- podanie do publicznej wiadomości numeru telefonu Dyrektora i całodobowy telefoniczny dyżur w czasie nauczania zdalnego (od 24 października 2020 r. do 31 maja 2021 r.),

- ewaluacja w roku 2021/2022 szkolnego Systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wspierania uczniów, w wyniku której ujednotczono sposób dokumentowania świadczonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej i sprecyzowano zadania pracowników pedagogicznych Szkoły,
 - zwiększenie w okresie od 1 marca do 20 grudnia 2022 r. liczby zajęć specjalistycznych o ponad 200 godzin, z których skorzystało w formie indywidualnych zajęć terapeutycznych 23 uczniów,
 - zapewnienie w okresie od 2 września do 22 grudnia 2021 r. realizacji zajęć wspomagających dla 38 grup uczniów z przedmiotów: j. polski, j. angielski, biologia, chemia, geografia, matematyka i fizyka, z których mogli skorzystać wszyscy chętni uczniowie, co pozwoliło uczniom osiągnąć wyższe wyniki w nauce i zredukować stres związany z powrotem do nauczania w systemie stacjonarnym,
 - zatrudnienie od września 2022 r. dodatkowego specjalisty – pedagoga specjalnego,
 - opracowanie w roku szkolnym 2022/2023 harmonogramu konsultacji z nauczycielami i specjalistami, który uwzględnił potrzeby uczniów i rodziców.
- Zdaniem Dyrektora efektem podjętych działań były wysokie wyniki dydaktyczne. Dyrektor podkreślił również, iż uczniowie objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną zdali egzamin maturalny.

(akta kontroli tom I str. 334-336)

1.3. Liceum ma dostęp do internetowej Platformy Specjalistyczno-Doradczej. Informacja o Platformie jest dostępna na stronie internetowej Szkoły. Dyrektor wskazał, iż nauczycielom, wychowawcom i specjalistom szkolnym udostępniane są wszelkie materiały i szkolenia rekomendowane przez władze oświatowe. Specjaliści szkolni ocenili materiały przygotowane przez MEiN i udostępnione na internetowej Platformie Specjalistyczno-Doradczej za przydatne i pomocne nauczycielom w wspieraniu uczniów. W opinii pedagoga specjalnego nauczyciele, wychowawcy i rodzice uczniów mogą efektywnie wykorzystywać te materiały w pracy z swoimi podopiecznymi. Zdaniem psychologa szkolnego materiały przygotowane przez MEiN mogą być pomocne i mogą mieć wpływ na zwiększenie efektywności przekazu psychologa. Możliwość samodzielnego przeanalizowania tych materiałów i utrwalenia wiedzy była korzystna dla uczniów. W pracy psychoprofilaktycznej w klasach psycholog wykorzystywała elementy scenariuszy umieszczonych na platformie. Pedagog szkolny wskazała jednak, iż materiały te są dość ogólne merytorycznie i raczej sygnalizujące, na co zwrócić uwagę, niż kompleksowo obejmujące problem i dlatego mogą być pomocne w ograniczonym zakresie, szczególnie młodym nauczycielom, rozpoczynającym pracę w Szkole.

(akta kontroli tom I str. 338-339, 497-500, tom II str. 363-371)

1.4. W okresie objętym kontrolą w Liceum prowadzono ewidencję osób, którym udzielana była pomoc psychologiczno-pedagogiczna, w formie edytowalnego dokumentu. Zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora zestawienie powyższe było aktualizowane na koniec każdego roku szkolnego. Udzielana pomoc była na bieżąco dokumentowana w dziennikach zajęć innych, dziennikach zajęć rewalidacyjnych, dziennikach specjalistów (prowadzonych w formie elektronicznej). Natomiast w formie papierowej gromadzona była dokumentacja w indywidualnych teczkach uczniów. Specjaliści szkolni dokumentację z zakresu udzielonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzą w formie elektronicznej. Zgodnie z § 5 pkt 10 obowiązującego w Liceum Systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wspierania uczniów, wychowawca klasy zamieszcza niezwłocznie w dzienniku lekcyjnym informacje o uczniach objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną

w zakładce „Specjalne potrzeby” w przypadku uczniów posiadających orzeczenia lub opinie, a w przypadku pozostałych uczniów w zakładce „Dodatkowe informacje” wpisuje powód objęcia pomocą oraz zalecenia do bieżącej pracy z uczniem.

(akta kontroli tom I str. 104,164-324, 331-333)

1.5. W Liceum w latach 2020-2023 (do 15 maja) nie było przeprowadzanych audytów i kontroli przez Kuratorium Oświaty w Lublinie i MEiN, których zakres obejmowałby udzielanie przez Szkołę pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ustalono również, iż w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły skargi rodziców bądź dyrektorów poradni psychologiczno-pedagogicznej związane z udzielaniem przez Liceum pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

(akta kontroli tom I str. 325-333)

1.6. W latach 2020-2022, wg stanu na 30 września danego roku w Liceum kształciło się:

- 868 uczniów w 2020 r. w 29 oddziałach klasowych,
- 799 w 2021 r. w 27 oddziałach klasowych,
- 835 w 2022 r. w 28 oddziałach klasowych.

Średnia liczba uczniów w roku szkolnym 2020/2021 w klasach I wyniosła 29, w klasach II – 31 i w klasach III – 30. W roku szkolnym 2021/2022 było to średnio w klasach I – 28, w klasach II – 29 i w klasach III – 30, natomiast w klasach III (po gimnazjum) – 30. Z kolei w roku szkolnym 2022/2023 średnia liczba uczniów w klasach I wyniosła 28, w klasach II – 33, w klasach III – 28 i w klasach IV – 29.

(akta kontroli tom I str. 331-333, 337, 340-343)

2. Stan zatrudnienia i kwalifikacje nauczycieli, wychowawców i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

2.1. W latach objętych kontrolą liczba zatrudnionych w Liceum nauczycieli kształtowała się na zbliżonym poziomie i wynosiła według stanu na początek roku szkolnego:

- w 2020 r. 69 nauczycieli, w tym 29 wychowawców oddziałowych i 10 wychowawców internatu, zatrudnionych na 76,43 etatach rzeczywistych,
- w 2021 r. 70 nauczycieli, w tym 27 wychowawców oddziałowych i 12 wychowawców internatu, zatrudnionych na 74,56 etatach rzeczywistych,
- w 2022 r. 68 nauczycieli, w tym 28 wychowawców oddziałowych i 10 wychowawców internatu, zatrudnionych na 77,51 etatach rzeczywistych.

W latach szkolnych: 2020/2021, 2021/2022 oraz 2022/2023, wg stanu na 30 września, w Liceum zatrudniano następujących specjalistów szkolnych:

- w 2020 r. w łącznym wymiarze 2,18 etatu rzeczywistego, w tym:
 - jednego psychologa (1,07 etatu);
 - jednego pedagoga (0,97 etatu);
 - jednego nauczyciela prowadzącego zajęcia z rewalidacji ruchowej (0,11 etatu, tj. dwie godziny tygodniowo);
 - jednego doradcę zawodowego (0,03 etatu, tj. 35 godzin rocznie);
- w 2021 r. w łącznym wymiarze 1,93 etatu rzeczywistego, w tym:
 - jednego psychologa (jeden etat);
 - jednego pedagoga (0,78 etatu);
 - jednego nauczyciela prowadzącego zajęcia z rewalidacji ruchowej (0,11 etatu, tj. dwie godziny tygodniowo);
 - jednego doradcę zawodowego (0,04 etatu, tj. 53 godziny rocznie);
- w 2022 r. w łącznym wymiarze 2,34 etatu rzeczywistego, w tym:

- jednego psychologa (jeden etat);
- jednego pedagoga (0,55 etatu);
- dwóch pedagogów specjalnych (łącznie 0,64 etatu);
- jednego nauczyciela prowadzącego zajęcia z rewalidacji ruchowej (0,09 etatu, tj. 1,58 godziny tygodniowo);
- jednego doradcę zawodowego (0,06 etatu, tj. 71 godzin rocznie).

(akta kontroli tom I str. 344-350, 356-433)

2.2. W roku szkolnym 2022/2023 zwiększono wymiar zatrudnienia specjalistów szkolnych w związku z art. 29 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw⁴, poprzez zatrudnienie od 1 września 2022 r. w charakterze pedagoga specjalnego jednej osoby w wymiarze 0,36 etatu kalkulacyjnego oraz zmniejszenie wymiaru pracy pedagoga szkolnego i powierzenie tej osobie również etatu pedagoga specjalnego w wymiarze 0,55 etatu kalkulacyjnego (łącznie 0,91 etatu kalkulacyjnego). Obie zatrudnione w Liceum osoby na stanowisku pedagoga specjalnego posiadały wymagane kwalifikacje, a mianowicie:

- studia wyższe na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza oraz studia podyplomowe w zakresie diagnozy, terapii, wsparcia i edukacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu,
- studia wyższe, przygotowanie pedagogiczne oraz studia podyplomowe w zakresie oligofrenopedagogiki – edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Dyrektor wskazał, iż latach 2020-2023 (do 15 maja) nie wystąpiły braki kadrowe spowodowane przez długie nieobecności bądź odejścia z pracy specjalistów szkolnych, jak również nie wystąpiły w tym okresie problemy z brakiem nauczycieli poszczególnych przedmiotów. Dyrektor wyjaśnił, iż przekroczenia limitów 1,5 etatu przez trzech nauczycieli w latach szkolnych 2020/2021 oraz 2021/2022, wynikało z przyczyn organizacyjnych i wiązało się z wdrożeniem w trakcie roku szkolnego nauczania indywidualnego oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych.

(akta kontroli tom. I str. 345-347, 442-448, 479-486, 675-679)

2.3. Wymiar etatów specjalistów zatrudnionych na stanowiskach psychologa i pedagoga na 30 września 2022 r. - wyliczony w myśl art. 42 d ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela⁵ wraz z godzinami ponadwymiarowymi wynosił w Szkole łącznie

2,91 etatu kalkulacyjnego, co było zgodne z art. 29 ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty. W związku z tym, że w Liceum według stanu na dzień 30 września 2022 r. uczyło się 835 uczniów, wymiar łączny etatów ww. specjalistów powinien zatem w okresie przejściowym tj. od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2024 r. wynosić 2,9 etatu.

(akta kontroli tom I str. 347-350)

2.4. Specjaliści szkolni zatrudnieni w Liceum posiadali zgodne z zajmowanym stanowiskiem wykształcenie wyższe, jak również posiadali niezbędne kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela, w tym studia podyplomowe z przygotowaniem pedagogicznym. Ponadto ukończyli studia podyplomowe m. in. z zakresu doradztwa zawodowego, oligofrenopedagogiki oraz diagnozy, terapii, wsparcia i edukacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. W okresie objętym kontrolą specjaliści szkolni uczestniczyli w licznych szkoleniach, kursach, webinarach i konferencjach, których tematyka związana była z udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom,

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1116 (dalej: ustawa o zmianie systemu oświaty).

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 984.

rodzicom i nauczycielom. W rocznych planach doskonalenia zawodowego nauczycieli Liceum na lata 2020-2021 ujęto potrzebę realizacji szkoleń z zakresu doskonalenia metodyki nauczania, wychowania i opieki m. in. uczniów z Zespołem Aspergera, a na lata 2022-2023 szkoleń z zakresu komunikacji personalnej i pracy z uczniami po okresie nauki zdalnej. W latach 2020-2023 (do 15 maja) szkolni psycholog i pedagodzy ukończyli łącznie 24 różne formy kursów i szkoleń z zakresu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Tematem szkoleń były m.in.: działania w sytuacji kryzysowej w rodzinie ucznia, kondycja psychiczna uczniów, zagrożenia i profilaktyka zdrowia psychicznego uczniów, komunikacja bez przemocy, profilaktyka e-uzależnień, mediacje szkolne, wpływ pandemii, izolacji i pracy zdalnej na zdrowie psychiczne młodzieży, powrót do Szkoły ucznia po próbie samobójczej, samobójstwa i zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży.

Dyrektor wyjaśnił, iż w Szkole nie obowiązywały żadne „umowy lojalnościowe”, które zobowiązywałyby nauczyciela do zwrotu dofinansowania (np. do studiów podyplomowych) w przypadku rozwiązania stosunku pracy.

(akta kontroli tom I str. 345-347, 434-496, tom II str. 358-362)

3. Rozpoznanie potrzeb i planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom, rodzicom i nauczycielom.

3.1. W Programie wychowawczo-profilaktycznym uchwalonym w Liceum wskazano, iż jego ewaluacji dokonuje się na zakończenie roku szkolnego, wykorzystując do tego wybrane narzędzia tj. ankiety, rozmowy, wywiady, obserwacje, analizy wyników nauczania i frekwencji, sprawozdania z pracy wychowawczej w poszczególnych klasach, sprawozdania z pracy pedagoga i psychologa, analizę dokumentacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielonej w Szkole. Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych, stanowiący załącznik do Programu, jest opracowywany co roku i uwzględnia diagnozę problemów występujących w Szkole, czynników ryzyka i czynników chroniących. W Harmonogramie działań na rok szkolny 2022/2023 wskazano, iż powstał on w oparciu o diagnozę uwzględniającą:

- analizę sytuacji wychowawczej w Szkole (wnioski Zespołu Wychowawczego),
- wnioski Rzecznika Praw Ucznia,
- wnioski z ankiety badającej poczucie sensu życia i poziom motywacji do realizacji celów życiowych,
- sprawozdanie z nadzoru pedagogicznego,
- analizę dokumentów szkolnych,
- rozmowy, obserwacje,
- wnioski z ewaluacji podejmowanych działań.

W Harmonogramie wyróżnione zostały w szczególności te działania, które uwzględniają wnioski zespołu wychowawczego. W obszarze zdrowia psychofizycznego młodzieży były to lekcje wychowawcze z zakresu edukacji medialnej, poświęcone oddziaływaniu mediów, uczące krytycznego myślenia wobec treści zawartych w reklamach czy destrukcyjnych wzorców medialnych, zajęcia dotyczące walki z dezinformacją i weryfikacją treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych, zajęcia poświęcone efektywnym sposobom uczenia się i zapamiętywania, kontynuowanie działań na rzecz poprawy frekwencji uczniów na zajęciach, podejmowanie wspólnie z uczniami działań o charakterze prospołecznym oraz zajęcia mające na celu pomoc w akceptacji siebie, samoocenie, odkrywaniu własnych możliwości, radzenia sobie ze stresem i budowania dobrych relacji z otoczeniem.

W okresie objętym kontrolą przeprowadzono wśród uczniów trzy ankiety. W roku szkolnym 2020/2021 była to ankieta dotycząca samopoczucia po powrocie uczniów ze zdalnego nauczania. Uczniowie w przeważającej większości wskazywali stres, lęk i przerażenie jako emocje wiążące się z powrotem do Szkoły po okresie nauki zdalnej.

W II semestrze roku szkolnego 2021/2022 przeprowadzono wśród uczniów klas maturalnych ankietę dotyczącą poczucia sensu życia maturzystów, której wyniki zostały przedstawione nauczycielom. Analiza udzielanych odpowiedzi wskazała, iż maturzyści mieli niskie poczucie sensu życia, ale jednocześnie wysoką motywację do jego poszukiwania. Z kolei w roku szkolnym 2022/2023 przeprowadzono ankietę wśród uczniów klas I-III dotyczącą bezpieczeństwa w Szkole i w jej otoczeniu, której wyniki zostały przekazane wychowawcom klas. Zgodnie z nimi zdecydowana większość uczniów czuje się bezpiecznie w Szkole, natomiast poza Szkołą poczucie bezpieczeństwa uczniów jest nieco słabsze. Prawie połowa ankietowanych twierdziła, że zawsze może uzyskać wsparcie emocjonalne od rodziców i tyle samo uczniów uważa, że rodzice zawsze wiedzą z kim spędzają czas wolny.

Wśród sposobów diagnozowania przez nauczycieli i specjalistów szkolnych indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów Dyrektor wskazał m.in.: analizę dokumentacji (w tym opinii, orzeczeń, zaświadczeń lekarskich, wyników egzaminów zewnętrznych), analizę frekwencji, postępów edukacyjnych, obserwację pedagogiczną w toku lekcji, obserwację psychologiczną i uczestniczącą, analizę prac i wytworów ucznia, jak również rozmowy z uczniem i rodzicami. Zdaniem Dyrektora informacje o występujących w Szkole problemach pochodzą ze spotkań zespołów klasowych, zespołów wspierających, z rozmów z wychowawcami i specjalistami szkolnymi, spotkań i rozmów z uczniami i rodzicami, a także z kontaktów z instytucjami zewnętrznymi (sądami, Policją). Dyrektor poinformował, iż wyniki tej diagnozy tj. przeprowadzonych w Szkole ankiet oraz informacji uzyskanych w trakcie spotkań z uczniami, rodzicami i nauczycielami, miały wpływ na konkretne działania podejmowane w Szkole, ujęte w programie wychowawczo-profilaktycznym. Ponadto Dyrektor wskazał, iż przy opracowywaniu programu wychowawczo-profilaktycznego dokonywano w Liceum rozpoznania skali i rodzaju negatywnych zjawisk.

(akta kontroli tom. I str. 68-89, 502-505, 519-561)

3.2. W Harmonogramie działań profilaktyczno-wychowawczych wskazano na konieczność kontynuowania działań na rzecz poprawy frekwencji uczniów na zajęciach. Dyrektor poinformował, iż frekwencja uczniów była monitorowana w poszczególnych latach szkolnych objętych kontrolą, a działania mające na celu poprawę frekwencji podejmowane było głównie przez wychowawców klas. Ponadto w przypadku, gdy nieobecności są wynikiem trudności zdrowotnych, np. emocjonalnych, wobec takich uczniów podejmowana jest indywidualna pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Dyrektor wskazał, iż w latach 2020-2023 (do 15 maja) psycholog szkolny przeprowadził następujące zajęcia z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego w ramach zajęć wychowawczych:

- w roku szkolnym 2021/2022 – 17 godzin zajęć w 12 klasach, w których uczestniczyło około 240 uczniów,
- w roku szkolnym 2022/2023 – 25 godzin zajęć w 15 klasach, w których uczestniczyło około 300 uczniów.

Celem tych zajęć była promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom emocjonalnym. Na zajęciach przekazywana była uczniom wiedza na temat zdrowia psychicznego, promowany był zdrowy styl życia oraz sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Szczególną uwagę zwrócono na zaburzenia emocjonalne i depresję. Korzyści dla uczniów wynikające z uczestnictwa w tych zajęciach to: większa świadomość potrzeby korzystania z profesjonalnej pomocy, znajomość niepokojących objawów świadczących o zaburzeniu równowagi emocjonalnej u siebie i innych, poszerzenie wiedzy o sposobach wsparcia rówieśniczego.

W okresie objętym kontrolą oprócz ww. zajęć z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego, przeprowadzono również szereg akcji wspierających zdrowie psychiczne

uczniów, w tym m.in.: obchody Światowego Dnia Depresji, Światowego Dnia Życiowości, warsztaty profilaktyczne.

W roku szkolnym 2020/2021 zorganizowano czterogodzinne warsztaty dla siedmiu klas drugich (po szkole podstawowej), w których wzięło udział ok. 200 uczniów. Celem programu była profilaktyka promująca trzeźwy i bezpieczny styl życia oraz budowanie pozytywnych strategii realizacji własnych celów i potrzeb przez młodzież. W trakcie warsztatów uczniowie uzyskali wiedzę psychologiczną na temat dojrzewania – specyfiki tego okresu rozwojowego, w tym prawidłowych i kryzysowych sposobów jego przechodzenia, analizowali przekonania młodzieży na temat używek i odkrywali mity na ich temat, poznali mechanizmy stojące za zachowaniami ryzykownymi. W czerwcu 2021 r. przeprowadzono również dwugodzinne warsztaty dla klas drugich po gimnazjum (dla około 200 uczniów), prowadzone przez specjalistę terapii uzależnień, a których tematyka dotyczyła konsekwencji okazjonalnego używania przez młodych ludzi substancji psychoaktywnych, zwłaszcza marihuany i dopalaczy. W miesiącach kwiecień – maj 2021 r. zorganizowano warsztaty z zakresu promocji zdrowia poświęcone tematowi zaburzeń odżywiania i problematyce HIV/AIDS, w których wzięło udział 11 klas drugich po szkole podstawowej i po gimnazjum tj. około 300 uczniów.

W roku szkolnym 2021/2022 również zorganizowano warsztaty z profilaktyki uzależnień dla klas drugich, w których wzięło udział około 200 uczniów. Ich tematyka była analogiczna jak w roku wcześniejszym. W roku szkolnym 2022/2023 w miesiącach listopad i grudzień 2022 r. zorganizowano warsztaty profilaktyczne dla czterech klas trzecich, w których wzięło udział około 80 uczniów, na temat konsekwencji okazjonalnego używania przez młodych ludzi substancji psychoaktywnych. Również w grudniu 2022 r. przeprowadzono warsztaty profilaktyczne dla trzech klas drugich, w których wzięło udział około 70 uczniów, promujące znaczenie pasji i zainteresowań w życiu młodego człowieka. Uczniowie klas I-III wzięli ponadto udział w dniach 2-13 lutego 2023 r. w spotkaniach prewencyjnych z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Łukowie na temat odpowiedzialności nieletnich w świetle polskiego prawa, cyberprzestępczości i handlu ludźmi.

W okresie objętym kontrolą Liceum zorganizowało szereg działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Część tych działań miało charakter cykliczny np. program profilaktyczny „Tydzień bez nalogów”, obchody Światowego Dnia bez Papierosa czy „Szkolny dzień bez przemocy”.

(akta kontroli tom I str. 76-89, 502-505, 507-515, 570-577)

3.3. Formy i wymiar pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom posiadającym orzeczenia i opinie były planowane w poszczególnych latach szkolnych. Natomiast w przypadku, gdy w trakcie roku szkolnego rodzice bądź pełnoletni uczeń składali nowe orzeczenie lub wystąpiła konieczność zwiększenia wymiaru świadczonej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, Dyrektor zwracał się do organu prowadzącego o wyrażenie zgody na zwiększenie liczby zajęć. Każdorazowo Zarząd Powiatu Łukowskiego wyrażał zgodę na zwiększenie liczby godzin zajęć ze względu na nauczanie indywidualne lub zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia bądź konieczność zorganizowania zajęć dydaktyczno-wyrównawczych.

W trakcie roku szkolnego 2020/2021 zwiększono liczbę godzin udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w następujących przypadkach:

- nauczanie indywidualne (14 godzin tygodniowo dla jednej uczennicy i po 12 godzin tygodniowo dla trzech uczniów),
- rewalidacja ruchowa (dwie godziny tygodniowo dla jednego ucznia),
- rewalidacja indywidualna (po jednej godzinie tygodniowo zajęć dla każdego z dwóch uczniów).

W trakcie roku szkolnego 2021/2022 zwiększono liczbę godzin udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie nauczania indywidualnego (po 12 godzin tygodniowo dla każdej z trzech uczennic).

W trakcie roku szkolnego 2022/2023 (do 31 marca 2023 r.) zwiększono liczbę godzin udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w następujących przypadkach:

- nauczanie indywidualne (po 12 godzin tygodniowo dla każdego z pięciu uczniów i 14 godzin tygodniowo dla jednej uczennicy),
- zindywidualizowana ścieżka kształcenia (sześć godzin tygodniowo dla jednej uczennicy).

(akta kontroli tom I str. 609-619, tom. II 126-174)

4. Zakres i formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom, ich rodzicom i nauczycielom

4.1. Nauczyciele i specjaliści szkolni zatrudnieni w Liceum w celu wsparcia rozwoju potencjałów uczniów stosowali w trakcie zajęć lekcyjnych w pracy z młodzieżą metody aktywizujące takie jak: burza mózgów, debata, rozwiązywanie konfliktów za pomocą mediacji, metody projektu, praca w grupach, oraz metody rozwijające twórcze myślenie skojarzeniowe. Dyrektor wskazał, iż w latach 2020-2023 podejmowano szereg działań służących rozwojowi kompetencji i potencjału uczniów. Sprzyjało temu celowi zarówno organizowanie konkursów, jak również przygotowywanie uczniów przez poszczególnych nauczycieli do olimpiad przedmiotowych, konkursów i zawodów sportowych oraz ich angażowanie w działalność szkolnych organizacji młodzieżowych, organizowanie zajęć dodatkowych i kół zainteresowań.

W Liceum realizowany był program profilaktyczno-edukacyjny pod nazwą „Młodzieżowi Liderzy w Kościuszcze”, w którym grupa uczniów (ok. 30) została wyposażona w specyficzne umiejętności dotyczące mechanizmów powstawania szkód w związku z używaniem środków psychoaktywnych oraz ogólne umiejętności radzenia sobie z problemami życiowymi i emocjonalnymi. Młodzieżowi Liderzy promowali w środowisku rówieśniczym zdrowy styl życia, wolny od nałogów poprzez organizowanie happeningów, lekcji wychowawczych, akcji masowych czy konkursów.

W latach objętych kontrolą prowadzono w Liceum również zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się. Ich celem było motywowanie uczniów do pracy nad efektywnością i do aktywności w doborze metod uczenia się. Warsztaty efektywnego uczenia składały się z pięciu modułów:

- motywacja i styl uczenia się,
- techniki pamięciowe,
- zarządzanie i organizacja czasu,
- radzenie sobie ze stresem,
- efektywne uczenie – konkretne sposoby na szybsze uczenie się.

Zdaniem Dyrektora lekcje efektywnego uczenia się podnosiły poczucie pewności siebie u uczniów, usprawniały procesy pamięciowe. Uczniowie mogli dowiedzieć się podczas warsztatów jak szybko i efektywnie opanować materiał oraz jak panować nad stresem. Zajęcia te były adresowane do uczniów, którzy chcą mieć lepsze oceny lub chcą być lepiej zorganizowani, bardziej efektywni w Szkole i w życiu, bądź potrzebują konkretnych sposobów na szybsze uczenie się. Uczniowie z udziału w tych zajęciach odnieśli następujące korzyści: zwiększona motywacja, aby szybciej i efektywniej się uczyć, większy spokój i poczucie bezpieczeństwa, sprawniejsza organizacja czasu i w konsekwencji więcej czasu na swoje zainteresowania. W roku szkolnym 2020/2021 odbyło się pięć godzin zajęć w czterech klasach, w których uczestniczyło około 80 uczniów. W roku 2021/2022 odbyło się już 37 godzin zajęć w 16 klasach, w których uczestniczyło około 320 uczniów. Natomiast w roku szkolnym 2022/2023 odbyło się

30 godzin takich zajęć w 17 klasach, w których wzięło udział około 240 uczniów.

(akta kontroli tom I str. 563-566, 570-579)

W zakresach obowiązków specjalistów szkolnych zostały zawarte postanowienia dotyczące udzielania przez nich pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Do zadań psychologa należało m.in. prowadzenie doradztwa psychologicznego dla uczniów, rodziców i nauczycieli, pomoc i wspieranie uczniów i ich rodzin w sytuacjach trudnych, i kryzysowych, w tym konsultacje indywidualne, terapia indywidualna uczniów, udzielanie nauczycielom pomocy w dostosowaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, wsparcie rodziny w procesie dydaktyczno-wychowawczym wychowującym dziecko z dysfunkcjami rozwojowymi. Z kolei do zadań i obowiązków pedagoga szkolnego należało m. in.: organizowanie i udzielanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym ucznia, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb, we współpracy z wychowawcami klas, nauczycielami, rodzicami oraz psychologiem szkolnym; wspieranie rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów.

Natomiast przedstawione w toku kontroli zakresy obowiązków obu osób zatrudnionych na stanowiskach pedagogów specjalnych były identyczne i tożsame z zakresem zadań pedagoga specjalnego w Szkole, określonym w § 24a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach⁶. W ocenie NIK zakresy obowiązków poszczególnych specjalistów szkolnych powinny uwzględniać ich kwalifikacje, doświadczenie zawodowe oraz specyfikę pracy w danej szkole. Zgodnie z Komunikatem Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁷, zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności jednostek, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny⁸.

W odniesieniu do zakresu obowiązków pozostałych nauczycieli i wychowawców, Dyrektor oświadczył, że nauczycielom zatrudnionym w Liceum nie przedstawia się na piśmie zakresu obowiązków, ponieważ obowiązki pracowników pedagogicznych Szkoły wynikają bezpośrednio z przepisów prawa oświatowego, arkusza organizacyjnego i zapisów w statucie Szkoły.

(akta kontroli tom I str. 580-584, tom. II str. 6-7)

4.2. Pomocą psychologiczno-pedagogiczną w Liceum było objętych w roku szkolnym 2020/2021 27 uczniów, w roku 2021/2022 31 uczniów, natomiast w roku szkolnym 2022/2023 36 uczniów. W roku 2020/2021 sześciu uczniów posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, dwóch orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, 11 opinie o specyficznych trudnościach w uczeniu się, a ośmiu objęto doraźną pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formie konsultacji z psychologiem szkolnym ze względu na wnioski rodziców lub samych pełnoletnich uczniów. W roku szkolnym 2021/2022 jeden uczeń posiadał orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, dwóch orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, jeden orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz o potrzebie indywidualnego nauczania, 12 opinie o specyficznych trudnościach w uczeniu się a 15 zawniosowało o

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1280, ze zm. (dalej: rozporządzenie MEN).

⁷ Dz. Urz. MF Nr 15 poz. 84.

⁸ Standard kontroli zarządczej w cz. II A3.

udzielenie doraźnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W roku szkolnym 2022/2023 dwóch uczniów posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, trzech orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, jeden orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz o potrzebie indywidualnego nauczania, 23 opinie o specyficznych trudnościach w uczeniu się a siedmiu zawnioskowało o udzielenie doraźnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

(akta kontroli tom I str. 610-619)

W trakcie kontroli zbadano teczki indywidualne uczniów, którym świadczona była pomoc psychologiczno-pedagogiczna w latach 2020-2023 (do 15 maja). Formy realizowanej pomocy wynikały z treści przedłożonych przez rodziców uczniów bądź pełnoletnich uczniów orzeczeń lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, a także wynikały z aktualnych potrzeb uczniów, a w przypadku pomocy doraźnej na wniosek. Podstawową przyczyną objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów były opinie i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej wskazujące zalecane formy i zakres dostosowań. Potrzeba udzielenia pomocy wynikała z niepełnosprawności, chorób przewlekłych lub trudności edukacyjno-wychowawczych.

W okresie objętym kontrolą pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów udzielana była:

- w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych; realizowanych według potrzeb wynikających z zaleceń zawartych w orzeczeniach w latach szkolnych: 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023 w łącznym wymiarze godzin w poszczególnych latach odpowiednio: 50, 60 i 44;
- w formie zajęć specjalistycznych rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne dla jednego ucznia z zaleceniami wynikającymi z orzeczenia poradni, w łącznym wymiarze 10,5 godziny w roku szkolnym 2020/2021;
- w formie indywidualnych zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu przeprowadzonych w roku szkolnym 2022/2023 dla dwóch uczniów w łącznym wymiarze sześciu godzin;
- w formie zajęć o charakterze terapeutycznym realizowanych przez psychologa szkolnego dla jednego ucznia w latach szkolnych 2021/2022 i 2022/2023 w wymiarze odpowiednio 41 i 17 godzin;
- w formie porad i konsultacji świadczonych przez specjalistów szkolnych (psychologa, pedagogów), w związku z zaistniałą potrzebą, których ze względu na niejednorodny charakter nie da się zwymiarować;
- ponadto dla jednego ucznia w roku szkolnym 2020/2021 ze względu na zalecenia zawarte w orzeczeniu poradni psychologiczno-pedagogicznej zapewniono pomoc nauczyciela współorganizującego proces kształcenia w łącznym wymiarze 150 godzin.

W Szkole organizowano indywidualne zajęcia rewalidacyjne (rehabilitacja ruchowa) realizowane w latach szkolnych: 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023 w łącznym wymiarze godzin odpowiednio: 83, 50 i 31.

Dodatkowo dla uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego zorganizowane zostały zajęcia rewalidacyjne w poszczególnych latach szkolnych:

- 2020/2021 dla trzech uczniów w łącznym wymiarze 70 godzin;
- 2021/2022 dla jednego ucznia w łącznym wymiarze 32 godzin;
- 2022/2023 dla dwóch uczniów w łącznym wymiarze 41 godzin.

Stwierdzono, iż w przypadku uczniów posiadających opinie o specyficznych trudnościach w uczeniu się, dla których poradnia psychologiczno-pedagogiczna zaleciła zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, Szkoła takich zajęć nie zorganizowała. Spośród 41 uczniów posiadających zalecenia w tym zakresie, Dyrektor nie ustalił wymiaru takiej pomocy w przypadku 11 uczniów w roku szkolnym 2020/2021,

dziwięciu w roku 2021/2022 i 16 w roku 2022/2023. Wymiar pomocy w tej formie został określony jedynie dla pięciu uczniów w okresie objętym kontrolą, jednakże ich rodzice zrezygnowali z udziału ich dzieci w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych zaproponowanych przez Szkołę. Dyrektor wyjaśnił, że rodzice i uczniowie nie zawsze chcą korzystać z oferowanych przez Szkołę form pomocy psychologiczno-pedagogicznej (przede wszystkim dotyczy to zajęć korekcyjno-kompensacyjnych). Zdaniem Dyrektora wynika to z tego, że uczniowie ci byli zdiagnozowani na etapie szkoły podstawowej, najczęściej już wtedy otrzymywali specjalistyczną pomoc, znają zakres i formy ćwiczeń usprawniających ich funkcjonowanie w ramach samokształcenia. Opinie związane z dysleksją rozwojową (najczęściej pod postacią dysortografii czy dyskalkulii) najczęściej traktują jako podstawę do obniżenia wymagań (przede wszystkim na egzaminie maturalnym). Poza tym udział w zajęciach wiązałby się z koniecznością dłuższego pobytu w Szkole. Uczniowie mają dużo zajęć w Szkole, mają swoje aktywności poza Szkołą i tłumaczą, że nie znajdują czasu na dodatkowe zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.

Dyrektor wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki konieczności udzielenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej w większym zakresie niż wynikający z wymiaru godzin pracy specjalistów zatrudnionych w Szkole.

(akta kontroli tom I str. 563-566, 610-658, 662-665, 675-678)

W przypadku uczniów posiadających orzeczenia i opinie wydane przez poradnię, udzielanie pomocy przez Szkołę inicjowane było przez rodziców poprzez złożenie tych dokumentów w Liceum, natomiast w odniesieniu do pozostałych przypadków pomoc udzielana była bezpośrednio na wniosek rodziców ucznia (w pięciu przypadkach), pełnoletniego ucznia (w 16 przypadkach), na wniosek wychowawcy klasy (w jednym przypadku) lub na wspólny wniosek ucznia i jego rodziców (w siedmiu przypadkach).

Potrzeba objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w Liceum wynikała głównie z:

- niepełnosprawności – siedmiu uczniów w roku szkolnym 2020/2021, dwóch w roku 2021/2022 i trzech w roku 2022/2023,
- zaburzeń zachowania lub emocji – sześciu uczniów w roku szkolnym 2020/2021, ośmiu w roku 2021/2022 i siedmiu w roku 2022/2023,
- ze specyficznych trudności w uczeniu się – 11 uczniów w roku szkolnym 2020/2021, 11 w roku 2021/2022 i 19 w roku 2022/2023.

W pozostałych przypadkach objęcie pomocą wynikało z niepowodzeń edukacyjnych, choroby przewlekłej lub też z sytuacji kryzysowych.

W przypadku większości zbadanych teczek indywidualnych uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną, odnotowano współpracę Szkoły przy udzielaniu tej pomocy jedynie z rodzicami uczniów. W teczках pełnoletnich uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną brak było informacji o współpracy Szkoły z innymi podmiotami. Natomiast w dziennikach pracy psychologa odnotowane zostały kilkukrotne konsultacje z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Łukowie w sprawie uczniów posiadających orzeczenie lub opinię wydaną przez ww. Poradnię. Dyrektor wyjaśnił, iż współpraca z Poradnią układała się bardzo dobrze, a specjaliści szkolni mogą liczyć na pomoc pracowników Poradni, pozostają w kontakcie z osobami wydającymi opinie i orzeczenia. Zdaniem Dyrektora w Szkole nie wystąpiły sytuacje wymagające szerszego wsparcia w tym zakresie. Dyrektor wymienił następujące dwa podmioty zewnętrzne, z którymi Szkoła współpracowała przy udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, tj. Stowarzyszenie WIOSNA (Szlachetna Paczka)

oraz Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Łukowie. Współpracę z ww. podmiotami ocenił jako dobrą.

(akta kontroli tom I str. 164-225, 620-658, 675-677)

Dyrektor Szkoły, zgodnie z § 23 ust. 2 rozporządzenia MEN, niezwłocznie informuje pisemnie, w sposób przyjęty w danej szkole, rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia o ustalonych dla niego formach, okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin, w których poszczególne formy pomocy będą realizowane. Spośród teczek indywidualnych uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w latach 2020-2023 (do 15 maja), w trzech przypadkach brak było dokumentu potwierdzającego poinformowanie rodziców lub pełnoletniego ucznia o ustalonych formach, okresie udzielania pomocy i wymiarze godzin pomocy. Dyrektor wyjaśnił, iż w przypadku jednej z uczennic pomoc udzielana była w roku szkolnym 2020/2021, natomiast w przypadku drugiej w roku szkolnym 2021/2022. W obu przypadkach uczennice zgłaszały się po pomoc do psychologa w związku z obniżeniem nastroju spowodowanym izolacją lub trudnościami rodzinnymi. Pomoc psychologa dla tych uczennic miała charakter doraźny i wspierający i polegała na udzieleniu porady psychologicznej. W obu przypadkach psycholog szkolna poinformowała rodziców o objęciu uczennic pomocą i pozostawała z nimi w kontakcie telefonicznym. Natomiast w przypadku trzeciej uczennicy, której świadczona była pomoc w I semestrze roku szkolnego 2022/2023, w wyniku rozmów z rodzicem ustalono, iż jest ona objęta pomocą specjalistyczną poza Szkołą. Niemniej jednak uczennica skorzystała w Szkole z doraźnej pomocy psychologa udzielonej w formie porad (terapii psychologicznej) w wymiarze 15 godzin. Dyrektor ponadto wyjaśnił, iż psycholog szkolna kontaktowała się z matką uczennicy telefonicznie i poinformowała o przekazaniu uczennicy pisemnego zawiadomienia o wymiarze i formach udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Dokument nie został zwrócony do Szkoły, a kontakt z rodzicem był utrudniony.

Zdaniem NIK zasadnym w odniesieniu do wyżej opisanych przypadków, byłoby rozważenie możliwości informowania rodziców uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną, np. za pośrednictwem dziennika elektronicznego lub poczty elektronicznej.

(akta kontroli tom I str. 648-658, 667-670)

W Liceum pomoc psychologiczno-pedagogiczna na rzecz rodziców uczniów realizowana była poprzez ich pedagogizację polegającą na przesyłaniu drogą elektroniczną materiałów edukacyjnych, które mogły być pomocne w rozpoznawaniu i diagnozowaniu problemów młodzieży. Materiały te zawierały wskazówki jak rodzice powinni reagować, jak rozmawiać z dziećmi i gdzie szukać pomocy. Rodzicom uczniów przesłano następujące materiały edukacyjne:

- „Nastolatek w wirtualnym tunelu. Poradnik dla rodziców” – 24 marca 2022 r.,
- „Poradnik dla rodziców nastolatków” – jak zapobiegać zachowaniom autodestrukcyjnym – 20 maja 2021 r.,
- „Dziecko w kryzysie – jak rozpoznać, jak pomóc” – 26 października 2022 r.,
- Przemoc rówieśnicza, Informacja o Dziecięcym Telefonie Zaufania Rzecznika Praw Dziecka – 10 października 2021 r.

Ponadto pedagog i psycholog szkolny przesłały rodzicom uczniów informacje na temat szkodliwości używania wyrobów tytoniowych, w tym e-papierosów. W maju 2022 r. rodzice uczniów klas trzecich otrzymali materiały edukacyjno-profilaktyczne dotyczące bezpiecznych wyjazdów zagranicę i zagrożenia handlu ludźmi, a rodzice uczniów klas pierwszych i drugich informacje edukacyjno-profilaktyczne na temat depresji u nastolatka. Natomiast w maju 2023 r. specjaliści szkolni przesłali

rodzicom uczniów za pośrednictwem dziennika elektronicznego informacje na temat profilaktyki agresji i przemocy.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana była również rodzicom w trakcie indywidualnych rozmów prowadzonych przez wychowawców klas i specjalistów szkolnych, które to rozmowy miały na celu pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i innych trudności. Dyrektor wskazał również jako formę pomocy dla rodziców publikowanie na stronie internetowej Szkoły ważnych adresów i telefonów do instytucji zajmujących się wsparciem adresowanym do rodziców.

(akta kontroli tom I str. 570-572)

W okresie objętym kontrolą pomoc psychologiczno-pedagogiczna była świadczona również na rzecz nauczycieli zatrudnionych w Liceum poprzez udostępnianie materiałów edukacyjnych pomocnych w procesie samokształcenia i podnoszenia swoich kompetencji wychowawczych czy interpersonalnych. Nauczycielom przesłano drogą elektroniczną następujące materiały edukacyjne:

- „Nastolatek w sieci” – broszura informacyjna – 24 marca 2022 r.,
- „Uczeń w kryzysie” – 26 października 2022 r.,
- „Uczeń z chorobą przewlekłą i z innymi dysfunkcjami” – 27 września 2022 r.

Nauczycielom przesłano również 3 października 2022 r. link do szkolenia „Powrót ucznia do szkoły po próbie samobójczej” oraz linki do konferencji udostępnionych przez Kuratorium Oświaty w Lublinie takich jak: „W trosce o kondycję psychiczną uczniów”, „Zagrożenia i profilaktyka zdrowia psychicznego”, „Wzmocnienie kondycji psychicznej nastolatków w oparciu o badania i metody profilaktyki zintegrowanej”, „Kocham i wspieram – rodzicielskie SOS w pandemii”. Ponadto, pedagog i psycholog szkolny przygotowali w marcu 2023 r. informacje dla nauczycieli i wychowawców klas dotyczące profilaktyki przemocy rówieśniczej w klasach. W okresie objętym kontrolą odbyły się także szkolenia stacjonarne dla Rady Pedagogicznej na temat: Komunikacja bez przemocy oraz Stres w pracy nauczyciela – jak sobie radzić z niekorzystnymi emocjami.

Dyrektor wskazał jako formę pomocy psychologiczno-pedagogicznej świadczonej nauczycielom finansowanie przez Szkołę szkoleń dla nauczycieli i specjalistów szkolnych zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami, a także rozmowy wspierające jakie z nauczycielami odbywają specjaliści szkolni. Zdaniem Dyrektora pomocne dla nauczycieli było wyposażenie biblioteki Liceum w książki i publikacje na temat autyzmu, w tym Zespołu Aspergera.

(akta kontroli tom I str. 570-571, 573-574)

4.3. W latach 2020-2023 (do 15 maja) Dyrektor nie występował do poradni psychologiczno-pedagogicznej lub do placówek doskonalenia nauczycieli z wnioskiem o wsparcie merytoryczne dla nauczycieli, wychowawców i specjalistów szkolnych udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

(akta kontroli tom I str. 563-566)

4.4. W 2022 r. Liceum skorzystało z dodatkowych środków finansowych przeznaczonych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki na pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Pozyskane środki zostały przeznaczone na indywidualne porady i konsultacje o charakterze terapeutycznym prowadzone przez psychologa szkolnego. Sfinansowano z nich również koszty udzielania pomocy w wymiarze 207 godzin uczniom z trudnościami emocjonalnymi, zgłaszającym się do psychologa szkolnego. W trakcie 2022 r. tą dodatkową pomocą zostało objętych 23 uczniów Szkoły.

Zdaniem Dyrektora dodatkowe środki finansowe otrzymane w 2022 r. na pomoc psychologiczno-pedagogiczną wpłynęły na zwiększenie dostępności tej pomocy dla

uczniów. Wskazał, iż: „Wszyscy, którzy chcieli skorzystać z tej pomocy, zarówno uczniowie, jak i rodzice, mieli taką możliwość. Czas pracy psychologa był bardziej elastyczny, uwzględniał potrzeby konkretnych, zgłaszających potrzebę pomocy, uczniów. Ponadto uczniowie mogli skorzystać z większego wymiaru świadczonej im indywidualnie pomocy specjalistycznej. Niemniej, bez tej dotacji, ci uczniowie otrzymaliby pomoc specjalisty, ale zapewne w mniejszym wymiarze godzin.”

(akta kontroli tom I str. 517-518, 563, 566)

4.5. W poszczególnych latach szkolnych w okresie 2020-2023 (do 15 maja), liczba uczniów objętych pomocą ze względu na dostarczone do Szkoły orzeczenia i opinie była wyższa niż liczba uczniów, którzy zwracali się o taką pomoc bez dokumentów wystawionych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne. W tej drugiej grupie przeważającą formą pomocy były porady i konsultacje ze specjalistami szkolnymi, których wymiar w większości przypadków nie był ustalany. Konsultacje z psychologiem lub pedagogiem szkolnym odbywały się w miarę zgłaszanych przez uczniów potrzeb. Nie prowadzono ewidencji i statystyki dotyczącej liczby uczniów objętych tą formą pomocy ani też zakresu udzielonej pomocy. Wpisy w dzienniku pracy psychologa szkolnego z lat objętych kontrolą w przeważającej większości dotyczyły przeprowadzonych konsultacji z uczniami lub ich rodzicami. Poszczególne wpisy zawierały imię i nazwisko ucznia bez wskazywania problemu, a w przypadku rozmów z rodzicami, również krótką adnotację o temacie rozmowy.

(akta kontroli tom I str. 164-224, 610-665)

5. Badanie efektywności udzielonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

5.1. W teczkach indywidualnych uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną ze względu na wydane orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego znajdowały się wielospecjalistyczne oceny poziomu funkcjonowania ucznia, sporządzane zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym⁹. Zgodnie z § 6 ust. 9 ww. rozporządzenia zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem, co najmniej dwa razy w roku szkolnym dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając ocenę efektywności IPET¹⁰.

Badaniem objęto sporządzone w latach 2020-2023 (do 30 marca) wielospecjalistyczne oceny poziomu funkcjonowania ucznia tj. 12 ocen sporządzonych w trakcie roku szkolnego 2020/2021, i po cztery sporządzone w latach szkolnych: 2021/2022 i 2022/2023. W zbadanej dokumentacji znajdowały się wnioski i zalecenia do dalszej pracy z uczniem. Dokumenty zawierały diagnozę problemu danego ucznia, a mianowicie wskazywały np. na trudności w radzeniu sobie ze stresem lub emocjami, trudności w nawiązywaniu kontaktu z rówieśnikami lub pracą w grupie, na spadek frekwencji na lekcjach, na niską odporność na stres bądź powolne tempo pracy. W sprawdzonych dokumentach, z wyjątkiem ocen dokonywanych przed sporządzeniem IPET, zawarta była również informacja czy w okresie objętym oceną nastąpiła poprawa funkcjonowania ucznia w Szkole i w jakim zakresie nastąpił progres. Wielospecjalistyczne oceny zawierały także wnioski dotyczące kontynuacji udzielania pomocy w poszczególnych formach oraz ich ewentualnej modyfikacji, w zależności od zauważonych potrzeb. W przypadku dwóch uczniów, z wniosków zawartych w sporządzonych dla nich

⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1309.

¹⁰ Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny.

wielospecjalistycznych ocenach funkcjonowania ucznia w trakcie roku szkolnego 2020/2021, wynikało, że pomimo udzielania im pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie następowała poprawa ich funkcjonowania w Szkole. W jednym z tych przypadków uczeń opuścił Szkołę po zakończeniu roku szkolnego¹¹, natomiast w przypadku drugiego ucznia, ze względu na zaistniały epizod depresyjny, zespół opracowujący ocenę zmienił zalecenia do dalszej z nim pracy, uwzględniając uwarunkowania wynikające z pracy zdalnej w okresie pandemii COVID-19. Dyrektor wyjaśnił, iż w okresie objętym kontrolą nie występował do poradni psychologiczno-pedagogicznej z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia, jak również nie współpracowano z poradnią psychologiczno-pedagogiczną przy opracowywaniu IPET. W opinii Dyrektora orzeczenia wydawane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Łukowie zawierają pełną diagnozę funkcjonowania ucznia, z uwzględnieniem potencjału rozwojowego, mocnych stron oraz barier utrudniających funkcjonowanie. W zaleceniach do pracy z uczniem, określonych w orzeczeniu, zawarte są szczegółowe warunki sprzyjające i utrudniające rozwijanie jego potencjalnych możliwości. Określone są również w sposób jasny i przejrzysty cele do realizacji na zajęciach edukacyjnych, rewalidacyjnych i w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Informacje o uczniu, zalecenia i podane formy pomocy są szczegółowe i w pełni wystarczające do opracowania IPET.

(akta kontroli tom II str. 9-20)

Zgodnie z § 20 ust. 9 rozporządzenia MEN, nauczyciele, wychowawcy i specjaliści szkolni udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi we wskazanych w rozporządzeniu formach, oceniają efektywność udzielonej pomocy i formułują wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia. W Liceum nauczyciele i specjaliści szkolni prowadzący zajęcia wskazane w ww. przepisie dokonywali oceny efektywności prowadzonych przez nich zajęć po ich zakończeniu w danym roku szkolnym.

Analizie poddano wydruki wpisów w dzienniku elektronicznym VULCAN, sporządzone w latach 2020-2023 (do 15 maja) przez tych nauczycieli i specjalistów szkolnych, którzy prowadzili zajęcia, wymienione w § 20 ust. 9 rozporządzenia MEN (tj. zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz zajęcia o charakterze terapeutycznym). Ustalono, że nauczyciele prowadzący w Liceum w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 ww. zajęcia wywiązali się z obowiązku dokonania oceny ich efektywności poprzez wpis w dzienniku elektronicznym. Natomiast w roku szkolnym 2022/2023, ze względu na kontynuację części zajęć, do kontroli przedłożono sześć ocen efektywności udzielanej w Liceum pomocy, sporządzonych przez nauczycieli w dzienniku elektronicznym i ustalono, że wpisy zawierały ocenę zastosowanych metod i form pracy z uczniem oraz wnioski i zalecenia do dalszej pracy.

(akta kontroli tom II str. 21-68)

Pedagog i psycholog szkolny po zakończeniu roku szkolnego: 2020/2021 i 2021/2022 sporządzili sprawozdania z pracy, zawierające również informacje o udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w danym roku szkolnym. W powyższych sprawozdaniach pedagog szczegółowo przedstawiła zrealizowane zadania, w tym związane z uczestnictwem w pracach zespołów klasowych i wspierających dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, sprawowaniem indywidualnej opieki pedagogicznej, koordynowaniem udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz działań dostosowujących warunki egzaminu maturalnego do potrzeb uczniów

¹¹ Wykreślenie z księgi uczniów w dniu 18 sierpnia 2021 r.

zgodnie z dostarczonymi do Szkoły dokumentami. Z kolei psycholog szkolny w sprawozdaniach wymieniła zrealizowane zadania z zakresu działań diagnostycznych, w tym przygotowywanie opinii psychologicznych na potrzeby orzecznictwa, z zakresu poradnictwa i pomocy psychologicznej udzielonej uczniom, rodzicom i nauczycielom oraz z zakresu psychoedukacji uczniów i rodziców.

(akta kontroli tom II str. 69-82)

5.2. W latach 2020-2023 (do 15 maja) przedmiotem nadzoru pedagogicznego było świadczenie przez Szkołę pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Dyrektor oświadczył, iż efektywność świadczonej pomocy była na bieżąco monitorowana. W sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2020/2021 wskazano, iż wychowawcy na ogół rzetelnie prowadzili dokumentację. W sprawozdaniu sporządzonym za rok 2021/2022 wskazano, iż trzech wychowawców otrzymało zalecenia dotyczące wpisów w dzienniku lekcyjnym informacji o specjalnych potrzebach edukacyjnych uczniów oraz trzech nauczycieli otrzymało uwagi dotyczące braku lub niekompletnych informacji wynikających z rocznej ewaluacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Natomiast we wnioskach z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w I semestrze roku szkolnego 2022/2023, w odniesieniu do przeprowadzonej w grudniu 2022 r. kontroli teczek indywidualnych uczniów, stwierdzono nieliczne uchybienia w prowadzeniu tej dokumentacji. Dodatkowo wskazano na braki we wpisach wychowawcy w dzienniku lekcyjnym informacji w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz wpisach nauczycieli w dzienniku dotyczących poinformowania ucznia o sposobach dostosowania wymagań edukacyjnych. Dyrektor poinformował, iż w latach 2020-2023 nie wpłynęły do niego skargi dotyczące organizacji lub efektywności udzielanej przez Szkołę pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

(akta kontroli tom II str. 6-7, 84-114)

6. Wielkość i struktura środków finansowych poniesionych w szkole na pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

6.1. W latach 2020-2023 (do 15 maja) na wynagrodzenia specjalistów szkolnych wydatkowano łącznie: 143,8 tys. zł w 2020 r., 144,1 tys. zł w 2021 r., 208,5 tys. zł w 2022 r. oraz 70 tys. w I kwartale 2023 r.

Na szkolenia dla nauczycieli, wychowawców i specjalistów związane z udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej Liceum poniosło wydatki w wysokości: 0,7 tys. zł w 2020 r., 5,9 tys. zł w 2021 r., 3,4 tys. zł w 2022 r. oraz 0,6 tys. zł w 2023 r. Liceum wydatkowało również w 2022 r. kwotę 1,2 tys. zł na doposażenie sali korekcyjnej, w której prowadzone były zajęcia rewalidacyjne (zakupiono głośnik bezprzewodowy).

Liceum w 2022 r. otrzymało środki finansowe w wysokości 9,4 tys. zł na dodatkowe zajęcia psychologiczno-pedagogiczne, które przeznaczone zostały na indywidualne zajęcia terapeutyczne prowadzone przez psychologa szkolnego w łącznym wymiarze 207 godzin zajęć specjalistycznych.

Łączne kwoty wydatkowane na pomoc psychologiczno-pedagogiczną w poszczególnych latach objętych kontrolą wyniosły odpowiednio: 144,4 tys. zł w 2020 r., 150,1 tys. zł w 2021 r., 222,6 tys. zł w 2022 r. oraz 70,6 tys. zł w I kwartale 2023 r. Wydatki związane z udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Liceum w 2022 r. znacznie wzrosły w stosunku do lat wcześniejszych. Powyższe wynikało z zatrudnienia na stanowisku pedagoga specjalnego dwóch osób od 1 września 2022 r. oraz z przeznaczeniem dodatkowych środków na zajęcia terapeutyczne realizowane przez psychologa szkolnego w II semestrze roku szkolnego 2021/2022 oraz w I semestrze roku 2022/2023.

W okresie od 1 września 2020 r. do 31 marca 2023 r. Dyrektor zwracał się do Zarządu Powiatu Łukowskiego z wnioskami o wyrażenie zgody na realizację dodatkowych

zajęć rewalidacyjnych lub rehabilitacji ruchowej bądź o wyrażenie zgody na indywidualne nauczanie¹². We wszystkich przypadkach organ prowadzący wyrażał zgodę na realizację dodatkowych zajęć lub nauczanie indywidualne, w związku z wydanymi orzeczeniami lub opiniami przez poradnię.

Zdaniem Dyrektora oraz specjalistów szkolnych środki otrzymane w latach 2020-2023 (do 15 maja) na udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej były wystarczające, aby w pełni zaspokoić potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli. Według psychologa szkolnego uczniowie i rodzice, którzy wnioskowali o pomoc psychologiczną otrzymali ją w formie konsultacji lub zajęć o charakterze terapeutycznym. Dyrektor wyjaśnił, iż w okresie objętym kontrolą nie występowały problemy związane z finansowaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym z finansowaniem dodatkowych zajęć.

(akta kontroli tom II str. 16-173, 358-375, 382-406)

6.2. Liceum dysponuje dobrymi warunkami lokalowymi, również w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych. Gabinet pedagogów znajduje się w budynku głównym, natomiast gabinet psychologa szkolnego w budynku Internatu, który przylega do budynku Szkoły. Obydwa budynki są dostępne dla osób niepełnosprawnych, poprzez zamontowaną platformę schodową przy wejściu głównym oraz podjazd dla wózków inwalidzkich w budynku Internatu. Ponadto w budynku Liceum znajduje się winda dla osób niepełnosprawnych oraz na każdym piętrze zlokalizowane są toalety przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Gabinety specjalistów szkolnych usytuowane są w miejscach oddalonych od sal lekcyjnych, co umożliwia spokojną rozmowę. Gabinet pedagogów znajduje się na końcu ciągu komunikacyjnego prowadzącego przez czytelnię, bibliotekę i pokój socjalny, a do gabinetu psychologa jest bezpośrednie wejście z korytarza prowadzącego do sali gimnastycznej i Internatu. Gabinety specjalistów szkolnych zostały wyposażone w sprzęt komputerowy, a także w testy i pomoce edukacyjne.

(akta kontroli tom II str. 407-418)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Liceum w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Szkoły w zakresie świadczonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i młodzieży.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

¹² Siedem razy w roku szkolnym 2020/2021, cztery w roku 2021/2022 oraz osiem w roku 2022/2023.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 27 czerwca 2023 r.

Joanna Jabłońska-Chyła
Inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch

.....
podpis